

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0500U000343

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-12-2000

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іванкова Валентина Степанівна

2. Ivankova Valentyna Stepanivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 14.01.23

Назва наукової спеціальності: Променева діагностика та променева терапія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 16-11-2000

Спеціальність за освітою: 7.110101

Місце роботи здобувача: Український науково-дослідний інститут онкології та радіології

Код за ЄДРПОУ: 02011578

Місцезнаходження: 252022, Україна, Київ, вул. Ломоносова, 33/34

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.560.01

Повне найменування юридичної особи: Національний інститут раку

Код за ЄДРПОУ: 02011976

Місцезнаходження: вул. Ломоносова, 33/43, м. Київ, Київ, 03022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український науково-дослідний інститут онкології та радіології

Код за ЄДРПОУ: 02011578

Місцезнаходження: 252022, Україна, Київ, вул. Ломоносова, 33/34

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.49, 76.29.62

Тема дисертації:

1. Променеве і комбіноване лікування хворих на рак тіла матки
2. Radiation and complex treatment of uterine body cancer patients

Реферат:

1. Дисертація присвячена опрацюванню нових і удосконаленню існуючих методів променевої терапії раку ендометрію. Мета дослідження : підвищити ефективність лікування хворих на рак тіла матки шляхом оптимізації контактної і дистанційної променевої терапії з використанням нетрадиційних режимів і радіомодифікаторів в променевому і комбінованому лікуванні. Для досягнення мети вирішено ряд завдань: оцінено ефективність різних методів контактної променевої терапії хворих на рак тіла матки за 20 років, розроблено методику комплексної топографічної підготовки до променевої терапії і контролю за нею, розроблено методи променевої терапії з використанням динамічного режиму і радіомодифікаторів, вивчено променевий патоморфоз пухлини в експерименті та клініці. Матеріали даного дослідження базуються на ретро- і проспективних спостереженнях за 1267 хворими на рак ендометрію I-IV стадії захворювання у віці від 19 до 86 років, що знаходились на стаціонарному лікуванні в УНДІОР з 1976 по 1996 рр. Результати хірургічного лікування були вивчені у 213 хворих на рак тіла матки і стали золотим стандартом для

порівняння і оцінки ефективності променевої терапії. Сполучена променева терапія, як самостійне лікування проведена 368 хворим на рак тіла матки, причому в 158 випадках внутрішньопорожнинне опромінення проводилося джерелами низької активності, в 169 випадках - за допомогою шлангових апаратів. П'ятирічне виживання залежно від методу підведення джерела складало: 89,9±3,0% при лікуванні джерелами у вигляді ланцюжків; 87,7±5,7% при лікуванні джерелами в вигляді бус; 63,3±5,3% при лікуванні лінійними джерелами. Віддалені результати лікування хворих на рак ендометрію з використанням шлангових апаратів склали: 66,9±4,8%. Оскільки одержані результати були набагато нижчі результатів хірургічного лікування (83,2±3,5%), а лікування джерелами низької активності тягнуло за собою високе променеве навантаження на медперсонал, ефективність променевої терапії необхідно було підвищити шляхом удосконалення автоматизованого внутрішньопорожнинного компоненту. Для цього розроблений новий метод топометричної підготовки з використанням контрастної сонографії, що дав можливість одержати точну інформацію про локалізацію пухлини, поширеність та її інвазію в міометрій. Дана методика використовувалася і для оцінки ефективності променевої терапії. Для підвищення ефективності лікування хворих на рак ендометрію було розроблено динамічний режим суперфракціювання дози при внутрішньопорожнинному компоненті сполученої променевої терапії. Сутність методу полягає у використанні великих доз за одну аплікацію, при зменшенні їх величини в динаміці, скороченні кількості аплікацій, а також зменшенні сумарних доз в точці планування, особливо при лікуванні на апараті Селектрон. Зменшення кількості внутрішньопорожнинних аплікацій зменшує ризик додаткового метастазування під час маніпуляції, збільшення тривалості сеансу опромінення підвищує ймовірність співпадіння променевого впливу із радіочутливими фазами циклу пухлинних клітин. Віддалені результати, одержані при використанні даного методу були наступними. Тривалість безрецидивного періоду наприкінці п'ятого року спостереження у порівнянні зі стандартною методикою збільшилася у 2,6 рази (50,7±15,8% у порівнянні з 19,5±8,5%). П'ятирічне виживання в групі, що вивчалась склало 74,2±8,0%, а за відсутності регіонарних метастазів - 84,7±8,8%, тобто показники збільшилися у порівнянні зі стандартною методикою на 11-17%. Одержані дані лікування хворих на рак ендометрію майже досягають даних, отриманих при лікуванні сферичними джерелами низької активності, що в нашому дослідженні найвищі. Проведена оптимізація методики лікування каналних форм раку матки, при якій забезпечується рівномірний розподіл канцероцидних доз в опромінюваній мішені, включаючи парацервикальну зону і терапевтичний контур матки. Удосконалена гормоно-хіміотерапія хворих на рак тіла матки після нерадикальних операцій. Розроблений метод модифікації променевої терапії з використанням радіомодифікаторів (5-фторурацил, гіпертермія). Вперше вивчено в експерименті та клініці радіосенсибілізуючу дію 5-фторурацилу і гіпертермії, доведено їх синергізм в поєднанні із променевою терапією, показано, що використання радіомодифікаторів призводить до 9-кратної девіталізації пухлини у порівнянні з контролем. В клініці радіосенсибілізуюча дія 5-фторурацилу і гіпертермії підтверджена при визначенні об'єму життєздатної пухлинної паренхіми у хворих, які одержали в передопераційному періоді променеву терапію на фоні радіомодифікаторів. Віддалені результати лікування хворих на рак тіла матки з використанням радіомодифікаторів склали 79,7±10,5% і перевищили результати контрольної групи на 16%. Вивчено виживання хворих на рак ендометрію в залежності від виду джерела випромінювання. П'ятирічне виживання при використанні ^{60}Co склало 69,3±3,0%, при лікуванні джерелами випромінювання ^{137}Cs - 76,3±8,6%, а при застосуванні джерел ^{252}Cf - 100%.

2. Dissertation deals with the development of new and improvement of the existing methods of radiation therapy of endometrial cancer. The materials of this study are based on the retro- and prospective observations of 1267 endometrial cancer patients. Combination radiotherapy as single treatment has been carried out in 368 uterine body cancer patients, in 158 cases intracavitary radiation has been carried out using the sources of low activity, in 169 - with pipe units. 5-year survival in dependence on the way of source place was: 89,9±3,0% in the treatment with sources like chains; 87,7±5,8% in the treatment with sources like beads; 63,3±5,3% in the treatment with linear sources. The remote results of the treatment of endometrial cancer patients using pipe units were: 66,9±4,8%. As the obtained results were much more lower than the results of surgical treatment (83,2±3,5%) and

the treatment with sources of low activity resulted in a high radiation load for a personnel the effectivity of radiotherapy should be increased by the improvement of automate intracavitary component. To increase the efficiency of the treatment of endometrial cancer patients the dynamic regime of superfractionation of a dose in intracavitary component of combination radiotherapy has been elaborated. The remote results, obtained with this method were the following. a relapse-free period at the end of the 5th year of observation in comparison with a standard method has increased by 2,6 times ($50,7 \pm 15,8\%$ in comparison with $19,5 \pm 8,6\%$). 5-year survival in studied group was $74,2 \pm 8,0\%$ and in absence of regional metastases $84,7 \pm 8,8\%$, i.e. the indices have increased by 17% in comparison with a standard method by 11-17%. The obtained data on the treatment of endometrial cancer patients almost approximate the data obtained in the treatment using sources of low activity like beads which are the highest in our study. Optimization of the method for the treatment of the canal forms of uterine cancer with even distribution of cancerocidal doses in irradiated target comprising paracervical area and therapeutic uterine contour. Hormonotherapy of uterine cancer patients after non-radical operations has been improved. The method of modification of radiotherapy with radiomodifiers (5-fluorouracil, hyperthermy) has been developed. Radiosensibilizing effect of 5-fluorouracil and hyperthermy has been studied both in experiment and clinic for the first time, their synergism in combination with radiotherapy has been proved, it was also shown that use of the radiomodifiers results in 9-time devitalisation of tumor in comparison with controls. In clinic radiosensitizing effect of 5-fluorouracil and hyperthermy has been proved in measuring of the volume of viable tumor parenchyma in the patients who received preoperatively radiotherapy on the background of radiomodifiers. The remote results of the treatment of uterine body cancer patients with radiomodifiers were $79,6 \pm 10,5\%$ and exceeded the results of the control group by 16%. Survival of endometrial cancer patients dependently on the kind of source of irradiation. 5-year survival in use of ^{60}Co was $69,33 \pm 3,0\%$, in the treatment with source of irradiation ^{137}Cs - $76,3 \pm 8,6\%$ and in use of sources ^{252}Cf -100%

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шишкіна В.В.
2. Шишкіна В.В.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.23

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мечов Д.С.

2. Мечов Д.С.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.23

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Хворостенко М.І.

2. Хворостенко М.І.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.23

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Т.Д.

2. Павлова Т.Д.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.23

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Шалімов С. О.

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Шалімов С. О.

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.